

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

COMPACT
Kompetence v jazykovém vzdělávání

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

RUSKO- ČESKÝ SLOVNÍČEK OBECNĚVĚDNÍCH VÝRAZŮ

A

анализ analýza

- всесторонний všestranná
- детальный detailní
- качественный kvalitativní
- количественный kvantitativní
- математический matematická
- обстоятельный důkladná
- общий celková
- химический chemická

анализовать analyzovat

анализировать analyzovat

аппарат aparát

аппаратура aparatura, zařízení

- совершенная dokonalá
- современная moderní
- чувствительная citlivá

аргумент argument

- конкретный konkrétní

Б

база báze, základna

базироваться /на наблюдениях být založen /na pozorováních

большая часть většina

большинство většina

В

величина veličina; velikost

- заданная zadaná
- неизвестная neznámá
- переменная proměnná
- постоянная konstantní, konstanta
- физическая fyzikální veličina
- одинаковая stejná velikost

вес váha, hmotnost

- атомный atomová
- небольшой malá
- удельный měrná

вещество látka

- аморфное amorfní
- газообразное plynná
- жидкое kapalná
- плотное hustá
- простое jednoduchá
- радиоактивное radioaktivní
- твердое pevná

взаимодействие vzájemné působení

- двух тел dvou těles

взаимосвязь souvislost, vzájemný vztah

- тесная úzká souvislost

вид druh (zool., bot.); tvar, podoba; pohled, vyhlídka; vid (slovesný); vzhled

- в виде чего v podobě čeho, jako co
- вид на что pohled, vyhlídka na co
- вымерший vyhynulý druh
- грустный smutný vzhled, vzezření
- находящийся под угрозой ohrožený druh
- угрожаемый ohrožený druh

влияние vliv

- благоприятное příznivý
- вредное škodlivý
- заметное viditelný
- значительное značný
- косвенное nepřímý
- непосредственное bezprostřední
- отрицательное záporný
- положительное kladný
- прямое přímý
- решающее rozhodující
- сильное silný, velký

влиять /на результаты mít vliv/ на výsledky, ovlivňovat/výsledky

внимание pozornost

- огромное velká, obrovská
- повышенное zvýšená

воздействие účinek, vliv

воздействовать /на природу působit /na přírodu, mít vliv/na přírodu

возникать vznikat

возникнуть vzniknout

вопрос otázka

- важный důležitá
- о чём čeho
- решаемый řešená
- сложный složitá

вскрыть /факты odhalit/fakta

встретиться /с трудностями setkat se/s potížemi

вступать в реакцию reagovat

вывести /основные формулы из чего odvodit / základní vzorce z čeho

вывод závěr

- общий obecný

- правильный správný
- теоретический teoretický
выдвинуть /гипотезу vytvořit/ hypotézu
вызвать /интерес к чему vyvolat, vzbudit/ zájem o co
вызывать/ изменения vyvolávat, způsobovat / změny
выразить/ при помощи формулы vyjádřit/ pomocí vzorce
высказать/ мнение vyjádřit / názor
высказаться/по вопросу о чём vyjádřit se / k otázce čeho
выяснить/ точки зрения vysvětlit (si)/postoje, hlediska

Г

гипотеза hypotéza
- научная vědecká
- оригинальная originální
- смелая odvážná
глава kapitola
график diagram, graf
- зависимости závislosti
- функции graf funkce

Д

данные data, údaje
- дополнительные doplňující, dodatečná
- исходные výchozí
- исчерпывающие vyčerpávající
- обобщенные zobecněná
- опытные experimentální
- статистические statistická
- убедительные přesvědčivá
- цифровые číselná
демонстрировать demonstrovat, předvádět
добиться/ результатов dosáhnout / výsledků
довод důvod, příčina
доказательство důkaz
- веское závažný
- неоспоримое nesporný
- строгое přesný
доказать/ правильность чего с помощью чего dokázat/ správnost čeho pomocí čeho
достичь/ цели dospět/ k cíli, dosáhnout/ cíle

Е

единица jednička; jednotka; jedinec
- веса jednotka hmotnosti
- времени jednotka času
- длины jednotka délky
- измерения měrná jednotka
единство jednota, jednotnost
- мнений názorů

зависеть/ от обстоятельств záviset / na okolnostech
зависимость závislost
- в зависимости от чего v závislosti na čem
- полная úplná
- постоянная konstantní
- прямая přímá
- чего от различных причин něčeho na různých příčinách
задание úloha, úkol
задача úloha, úkol
заключение závěr; ukončení
закон zákon
- всемирного тяготения zemské přitažlivosti
- общий obecný
- периодический periodický
- сохранения массы zachování hmoty
закономерность zákonitost
- жизненных процессов životních procesů
- общая obecná
- объективная objektivní
- характерная charakteristická
занимать/ пространство zabírat, zaujímat / prostor
заниматься/ вопросом zabývat se / otázkou
занять / место zabrat, zaujmout / místo
застывать tuhnout
затвердевать tuhnout, tvrdnout
защитить / дипломную работу obhájit / diplomovou práci
защищать / проект obhajovat / projekt
значение hodnota; význam
- большое velký význam
- функции hodnota funkce

И

идентичность identita
идея myšlenka; nápad
- гениальная geniální
- конструктивная konstruktivní
избрать / критерий vybrat, zvolit / kriterium
избирать vybírat, volit
излагать/ результаты interpretovat, vykládat, vysvětlovat/ výsledky
изложить vyložit, vysvětlit
изменение změna
- внезапное náhlá
- закономерное zákonitá
- коренное základní, zásadní, stěžejní
- необратимое nezvratná
- скачкообразное skokovitá
- случайное náhodná
изменить / мнение změnit / názor
изменять/ условия měnit / podmínky
измерение měření

- высоты výšky
- длины délky
- точное přesné
- тщательное pečlivé
- ширины šířky
измерить /длину změřit / délku
измерять /ширину měřit / šířku
изображать /zobrazovat
изображение zobrazení
изобразить /что на рисунке zobrazit co / na obrázku
изобрести /паровую машину vynalézt / parní stroj
изобретать vynalézat
изучать /математику studovat / matematiku
/факты zkoumat / fakta
изучение studium, zkoumání
- внимательное pozorné, pečlivé
- всестороннее všestranné
- детальное detailní
- длительное dlouhodobé
- общее obecné
- объективное objektivní
- подробное podrobné
- систематическое systematické
- теоретическое teoretické
- экспериментальное experimentální
изучить /механизм prostudovat, prozkoumat / mechanismus
иллюстрация ilustrace, vyobrazení
- блестящая skvělá
- наглядная názorná, přehledná
- смазанная rozmazaná
- удачная zdařilá
- яркая jasná, ostrá
индивид individuum
индивидуум individuum
интервал interval
интерес zájem
- исключительный výjimečný
- к чему o co
- растущий rostoucí, stoupající
интересоваться /проблемой zajímat se / o problém, zabývat se / problémem
информация informace
- дополнительная doplňující, doplňková
- исчерпывающая vyčerpávající
- отрывочная útržkovitá
искать /решение hledat / řešení
исключение výjimka
- редкое vzácná
использование využití, použití
- знаний využití znalostí
- практическое praktické použití

использовать/ материал používat, použít / materiál

исследование výzkum, zkoumání

- базисное základní
  - внимательное pozorný, soustředěný
  - всестороннее všestranný
  - детальное detailní
  - длительное dlouhodobý
  - общее obecný
  - объективное objektivní
  - подробное podrobný
  - прикладное aplikovaný
  - систематическое systematický
  - теоретическое teoretický
  - экспериментальное experimentální
- исследовать /процесс zkoumat / proces
- исходить /из вычислений vycházet / z výpočtů
- исчисление výpočet; počet
- интегральное integrální počet

К

касаться /темы týkat se / tématu

качество kvalita, jakost; vlastnost

- измерений kvalita měření
  - общее obecná vlastnost
- классификация klasifikace
- общая obecná
  - общепринятая obecně přijatá, uznávaná
  - традиционная tradiční
- количество množství, kvantita; počet
- значительное značné množství
  - исходное výchozí množství
  - максимальное maximální množství
  - минимальное minimální množství
  - незначительное nepatrné množství
  - студентов počet studentů
  - энергии množství energie

комбинировать kombinovat

комментарий komentář

комментировать komentovat

конкретизировать konkretizovat

контроль kontrola

контролировать kontrolovat

коснуться /вопроса dotknout se/ otázky

/ всей территории zasáhnout / celé území

критерий kritérium

- объективный objektivní
  - надёжности spolehlivosti
  - решающий rozhodující
  - строгий přísné
- критика kritika

критиковать /условия kritizovat / podmínky

Л

лечь в основу чего stát se základem čeho

ликвидировать likvidovat

линия čára; linie; trať, linka

- жирная silná, tučná čára

- ломаная lomená čára

- кривая křivka

- прямая přímka

- пунктирная tečkovaná, čárkovaná čára

лицо osoba, postava; tvář

личность osobnost

логика logika

- понятий pojmy

М

масштаб měřítko; rozsah

- ущерб rozsah škody

материал materiál

- достаточный v dostatečném množství

- достоверный věrohodný

- имеющийся který je k dispozici, stávající

- использованный použitý

- обширный rozsáhlý

- разнообразный různorodý

- собранный sesbíraný, shromážděný

меньшая часть menšina

меньшинство menšina

метод metoda

- аналитический analytická

- доказательства důkazní

- измерения měřicí

- математический matematická

- надёжный spolehlivá

- оригинальный originální

- перспективный perspektivní

- современный moderní

- точный exaktní

- устаревший zastaralá

- физический fyzikální

- эффективный efektivní

методика metodika

- применяемая používaná

- современная moderní

- стандартная standardní

модель model

- математическая matematický

- наглядная názorný

- усовершенствованная zdokonalený

Н

наблюдение pozorování

- многократное četné, několikanásobné

- постоянное neustálé

- проведённое provedené

- регулярное pravidelné

- точное přesné

найти /решение najít / řešení

накопить /материал shromáždit, sebrat / materiál

натолкнуться /на препятствия narazit / na překážku

наука věda, nauka

- естественная přírodní

- общественная společenská

- точная exaktní

начать /с чего začít / čím

начертить /график narýsovat / graf

О

облегчать /решение usnadňovat, ulehčovat / řešení

обнаружить/ различия objevit, odhalit / rozdíly, odlišnosti

обобщать /данные zobecňovat / data, údaje

обобщить zobecnit

оборудование zařízení

- современное moderní

обоснование odůvodnění, zdůvodnění

- выводов závěrů

- научное vědecké

- строгое přesné

- убедительное přesvědčivé

обосновать /приём odůvodnit, zdůvodnit/ postup

обрабатывать/ данные zpracovávat / data, údaje

обработать zpracovat

обсудить/ предположения posoudit, zvážit / předpoklady

обсуждать/ возможности posuzovat, zvažovat / možnosti

обсуждение posouzení

- всестороннее všestranné

общность jednotnost

- мнений názorů

объект objekt, předmět

- изучения výzkumu, zkoumání

- изучаемый zkoumaný

- исследования výzkumu

- исследуемый zkoumaný

- наблюдения pozorování

- наблюдаемый pozorovaný

объективность objektivita

объём objem; rozsah

- вычисленный vypočtený objem

- большой velký objem; rozsah
 - знаний rozsah znalostí
 - куба objem krychle
 - пирамиды objem jehlanu
 - прямоугольного параллелепипеда objem kvádru
 - цилиндра objem válce
 - шара objem koule
 объяснить /принцип vysvětlit / princip
 объяснять vysvětlovat
 овладеть/ методом zvládnout / metodu
 ограничить /территорию ohraničit, vymezit / území
 ограничиться/ важными данными omezit se / na důležitá data
 опираться /на измерения vycházet / z měření, opírat se / o měření
 описание popis
 - предмета předmětu
 - тела těla; tělesa
 - ситуации situace
 описать /строение чего popsat / stavbu čeho
 описывать /детали popisovat / detaily
 определение definice, stanovení, určení
 - функции definice funkce
 - точное přesná definice, přesné určení
 - условий stanovení podmínek
 определить/ свойства definovat, určit / vlastnosti
 определять /законы definovat / zákony
 опровергать /теорию vyvracet / teorii
 опровергнуть/ выводы кого vyvrátit / závěry koho
 опубликовать /статью zveřejnit, uveřejnit / článek
 опыт pokus; zkušenost(i)
 - жизненный životní zkušenost(i)
 - лабораторный laboratorní pokus
 - недостаточный nedostatečná zkušenost, nedostatečné zkušenosti
 - осуществлённый provedený, uskutečněný pokus
 - проделанный provedený, uskutečněný pokus
 - уникальный unikátní pokus
 осваивать /новые методы zavádět/ nové metody
 осветить /ярким светом osvítit / jasným světlem
     /проблему vysvětlit / problém
 освещать osvěcovat; vysvětlovat
 освоить /работу zvládnout /práci, zapracovat se
 основа základ; základna; kostra, osnova
 - доклада osnova, kostra referátu
 - крепкая pevný základ
 - материальная materiální základna
 - надёжная spolehlivý základ
 - на основе чего na základě čeho
 - теоретическая teoretický základ
 - широкая široký základ; široká základna
 - экспериментальная experimentální základ
 основание základ, fundament; důvod; základna; založení; (chem. zastaralé - hydroxid)

- на основании чего na základě čeho
 - практическое praktický důvod
 - стройки základ stavby
 - теории základ teorie
 - треугольника základna trojúhelníka
 - университета založení univerzity
 - ясное jasný, zřejmý důvod
 основать /институт založit / ústav
 основывать /утверждение на чём zakládat /tvrzení na čem
 основываться /на чём být založen / na čem, mít základ v čem
 особенность zvláštnost
 - индивидуальная individuální
 - редкая vzácná
 - специфическая specifická
 оставить /без внимания nechat, ponechat / bez povšimnutí, stranou
 оставлять nechávat
 остановиться /на некоторых вопросах zastavit se / u některých otázek, probrat / některé
 otázky
 остывать chladnout
 осуществить /опыт provést / pokus
 осуществлять / измерения provádět / měření, měřit
 открытие objev
 - важное důležitý
 - первостепенной важности prvořadý
 - фундаментальное zásadní
 открыть /Америку objevit / Ameriku
 /дискуссию zahájit / diskuzi
 /окно otevřít / okno
 отличать что от чего odlišovat co od čeho
 отличаться чем от чего lišit se, odlišovat se čím od čeho
 чем vynikat, vyznačovat se čím
 отличие odlišnost, rozdíl
 - существенное podstatný rozdíl
 отличить что от чего odlišit co od čeho
 относить / к чему řadit, zařazovat / k čemu
 относиться /к млекопитающим patřit, náležet / k savcům
 отношение vztah
 оценивать /результаты измерений hodnotit, vyhodnocovat / výsledky měření

II

переубедить кого vyvrátit komu názor, přesvědčit koho
 подвергать /анализу analyzovat
 подвергнуть / критике kritizovat, podrobit kritice
 поддерживать /кого podporovat / koho
 /температуру udržovat / teplotu
 подойти /к решению přistoupit / k řešení
 подтвердить / правильность potvrdit / správnost
 подтверждать potvrzovat
 подтверждение potvrzení

- предположений předpokladů
- строгое přesné
- убедительное přesvědčivé
- экспериментальное experimentální
подход přístup
- индивидуальный individuální
- конструктивный konstruktivní
- односторонний jednostranný
- ошибочный chybný
- правильный správný
- современный moderní
- творческий tvůrčí
подчеркивать /важность zdůrazňovat / důležitost
подчеркнуть zdůraznit
показатель ukazatel
- доступный dostupný, srozumitelný
- количественный kvantitativní
- наглядный názorný
- численный číselný
- экономический ekonomický
- эффективности efektivity
положение situace, stav; teze
- выдвинутое vytýčená teze
- сложное složitá situace
получить /доказательство získat / důkaz
/распространение rozšířit se
пользоваться /прибором používat / přístroj
/успехом mít úspěch
понижать /температуру snižovat / teplotu
понизить/на 20 м snížit / o 20 m
понизиться /до 10° klesnout, snížit se na 10°
последовательность důslednost; posloupnost, postupnost; pořadí, sled;
- экспериментов pořadí, sled pokusů
- контроля důslednost kontroly
последствие důsledek, následek
построить /график zkonstruovat / graf
правило pravidlo
- общепринятое obecně uznané
- по правилам чего podle pravidel čeho
правильность pravidelnost; správnost
- выводов správnost závěrů
- размещения pravidelnost rozmístění
предмет předmět
- исследования výzkumu, zkoumání
- изучения výzkumu, zkoumání
- дискуссии diskuze
предполагать/проблемы předpokládat / problémy
предположение předpoklad
- ошибочное chybný
- правильное správný

- подтверждённое potvrzený
предпосылка předpoklad
- для чего k čemu
представлять (собой) /частный случай чего být / zvláštním případem čeho
пренебрегать/ величиной чего nebrat v úvahu, zanedbávat / velikost čeho
пренебречь nevzít v úvahu, zanedbat, nevšimnout si
преодолеть /трудности překonat / potíže
препятствие překážka
- неожиданное nečekaná
- основное zásadní
прибор přístroj
- измерительный měřicí
- сложный složitý
- специальный speciální
привести/ информацию uvést / informaci
приводить /данные uvádět / data
приём postup; přijetí, recepce
- гостей přijetí, uvítání hostů
- логический logický postup
признать / ошибку uznat / chybu, omyl
прийти /к выводу dospět , přijít / k závěru
приложить /силу к телу působit silou na těleso
применение použití, aplikace
- практическое praktické
- широкое široké
- успешное úspěšné
применить /прибор použít / přístroj
применять používat
принадлежать /к лучшим patřit/ k nejlepším
приходить /к заключению dospívat , přicházet / k závěru
причина příčina
- внутренняя vnitřní
- главная hlavní
- основная základní
- отставания zaostávání
проанализировать provést analýzu
проблема problém
- актуальная aktuální
- важная důležitý
- изучаемая zkoumaný
- нерешимая neřešitelný
- решаемая řešený
- сложная složitý
проверить/ предположения опытом ověřit/ předpoklady experimentálně
проверить /результаты zkontrolovat, ověřit / výsledky
провести/ анализ provést / analýzu, analyzovat
проводить /сравнение srovnávat, provádět / srovnání
/эксперимент provádět / pokus
продвижение pokrok, postup vpřed
продемонстрировать demonstrovat, předvést

промежуток interval
- времени časový
- короткий krátký
пропорциональность úměra; úměrnost
- обратная nepřímá
- прямая přímá
протекать / (о процессе) probíhat / (о procesu)
противоречить / общепринятому мнению být v rozporu s obecně uznávaným názorem
процесс proces
- закономерный zákonitý
- непрерывный nepřetržitý
- специфический specifický
- характерный charakteristický
публиковать / статью publikovat článek

P

работать / над дипломной работой pracovat / na diplomové práci
разбираться / в системе rozumět / systému, vyznat se / v systému
развивать / при помощи чего rozvíjet / pomocí čeho
/ скорость vyvíjet, zvyšovat / rychlost
развиваться / под влиянием rozvíjet se, vyvíjet se / vlivem, pod vlivem čeho
развитие rozvoj, vývoj
- бурное bouřlivý
- быстрое rychlý
- всестороннее všestranný
- скачкообразное nerovnoměrný, skokovitý
- ускоренное urychlený, zrychlený
- экономическое ekonomický
развить / способности rozvinout, vyvinout / schopnosti
/ тему rozvést, rozvinout téma
размер rozměr, rozsah
- незначительный nepatrný
- максимальный maximální
- облесённой площади rozsah zalesněné plochy
различать / две группы rozlišovat, odlišovat / dvě skupiny
различаться / по размерам lišit se / rozměry
различие rozdíl
- в возрасте věkový
- значительное značný
- незначительное nepatrný
- принципиальное principiální
- резкое ostrý, jasný
- установленное zjištěný
различить / по знакам rozlišit / podle znaků
разница rozdíl
- существенная podstatný
разность rozdíl (matem.)
- потенциалов rozdíl potenciálů
разрабатывать / приёмы vypracovávat / postupy

разработать /тезисы vypracovat / teze
разработка rozpracování, vypracování
- нового метода nové metody
разубедить кого vyvrátit názor komu
раскрыть /взаимосвязь odhalit/ vzájemné souvislosti
распространить rozšířit
распространиться rozšířit se
рассматривать /Луну zkoumat / Měsíc
рассмотреть/ явления prozkoumat / jevy
рассуждать uvažovat, myslet
- о чём mluvit o čem, posuzovat co
расширить rozšířit
расшифровать/ структуру rozšifrovat, odhalit / strukturu
реакция reakce
- медленная pomalá
- отрицательная záporná
- ускоренная zrychlená
- химическая chemická
- ядерная jaderná
регулировать/ температуру regulovat / teplotu
результат výsledek
- достигнутый dosažený
- неожиданный neočekávaný
- окончательный konečný
- отрицательный záporný
- ошибочный chybný
- предварительный předběžný
решение řešení
- конкретное konkrétní
- недостаточное nedostatečné
- неправильное nesprávné
- оптимальное optimální
- полное úplné
- простое jednoduché
- сложное složité
- успешное úspěšné
- частичное částečné
роль role, úloha
- главная hlavní
- положительная kladná
- существенная podstatná
рисунок obrázek
- наглядный názorný, přehledný
- плохой špatný
- прекрасный výborný, zdařilý
- чёткий jasný, zřetelný

С

сведение, častěji mn.č. сведения informace
- дополнительные doplňující

- исходные výchozí
- исчерпывающие vyčerpávající
- краткие stručné
- необходимые potřebné, nutné
- отрывочные útržkovité
- подробные podrobné
- проверенные ověřené
- ценные cenné

свидетельствовать /о способностях svědčit / o schopnostech

свойство vlastnost

- замечательное vynikající, pozoruhodná
- общее obecná
- физическое fyzická, fyzikální

связь souvislost, spojení, spojitost

- в связи с чем v souvislosti s čím
- временная dočasné spojení
- глубокая hluboká souvislost
- непосредственная bezprostřední souvislost
- постоянная stálé spojení
- причинная příčinná souvislost
- прямая přímá souvislost; spojení
- тесная těsná souvislost, spojitost

симметричность symetričnost

синтез syntéza

- искусственный umělá
- ядерный jaderná

система soustava, systém

- единая jednotný systém
- законченная uzavřený systém
- исходная výchozí systém
- нервная nervová soustava
- периодическая periodická soustava
- простая jednoduchý systém
- стройная harmonický systém
- структура системы struktura systému
- суть системы podstata systému

систематизировать /данные systematizovat / údaje

следствие důsledek

служить примером být příkladem

случай náhoda; případ

- аналогичный analogický případ
- благоприятный příznivá náhoda
- общий obecný případ
- сложный složitý případ
- частный zvláštní případ

собирать /информации sbírat / informace

соблюдать /правила dodržovat / pravidla

собрать /материал для чего sebrat, shromáždit / materiál k čemu

совокупность souhrn

совпадать /с чем по форме shodovat se / tvarem s čím

совпадение shoda
- мнений názorová
- результатов výsledků
- стопроцентное stoprocentní
содействовать чему napomáhat, přispívat k čemu
содержание obsah
содержать obsahovat
создать /основы для чего vytvořit / základy k čemu, pro co
соединение sloučenina; spoj, spojení
- неорганическое anorganická sloučenina
- органическое organická sloučenina
- прочное pevný spoj
- разъемное rozebíratelný spoj
сомневаться /в успехе pochybovat / o úspěchu
сообщить /о результатах где informovat / o výsledcích kde
сопоставить /группу «А» с группой «Б» porovnat, srovnat / skupinu „A“ se skupinou „B“
сопоставление srovnání
сопоставлять konfrontovat, porovnávat, srovnávat
сопровождать/ демонстрацией графиков doprovázet / prezentací grafů
сопровождаться /затруднениями být provázen / potíženími
состав složení
- близок по составу к чему svým složením blízký čemu
- веществ složení látek
- молекул složení molekul
- химический chemické složení
составить/ схему sestavit / schéma
состояние skupenství; stav
- газообразное plynné skupenství
- движения stav pohybu
- жидкое kapalné skupenství
- нормальное normální stav
- покоя stav klidu
- равномерное rovnovážný stav
- твердое pevné skupenství
состоять/ в чём spočívat / v čem
/из чего skládat se / z čeho
/много лет existovat / mnoho let
состояться / (о конференции) konat se / (о konferenci)
способствовать/ выполнению задачи napomáhat, podporovat /splnění úkolu
сравнение srovnání, porovnání
- детальное detailní
сравнивать /что с чем porovnávat , srovnávat/ co s čím
сравнить porovnat , srovnat
срок lhůta, termín
- намеченный stanovená
- сдачи odevzdání
ссылаться/ на исследования кого odvolávat se / na výzkumy koho
ставить /вопросы klást/ otázky, dotazovat se
стимулировать/ развитие podněcovat, podnítit, stimulovat / rozvoj, vývoj
столкнуться/ с проблемой narazit / na problém

строение stavba, struktura
- земной коры stavba zemské kůry
- сложное složitá struktura
структура stavba, struktura
- внутренняя vnitřní
- материала materiálu
- молекулярная molekulární
- различная různá
судить /что о чём myslet si, soudit / со о чём
сумма součet, suma
суть podstata
- проблемы problému
- метода metody
сущность podstata
- дела podstata, jádro věci
сформулировать /определение zformulovat / definici
схема schéma
- точная přesné
- упрощённая zjednodušené
сходство identita, shoda
- внешнее vnější
- внутреннее vnitřní
- в чём v čem
- однозначное jednoznačná
- поразительное překvapivá, ohromující
- совершенное dokonalá
считать /решение «А» лучшим považovat / řešení „А“ za lepší
считаться/хорошим специалистом být považován / za dobrého odborníka

T

таблица tabulka
- логарифмов logaritmické tabulky
- наглядная názorná
- сводная souhrnná
- химических элементов tabulka chemických prvků
твердеть/о материале tvrdnout, tuhnout / o materiálu
тезис teze
тело látka; těleso; tělo
- аморфное amorfní těleso
- газообразное plynná látka
- геометрическое geometrické těleso
- жидкое kapalná látka
- кристаллическое krystalická látka
- одинаковое по форме těleso stejného tvaru
- плотное pevné těleso
- разнovidные тела různá tělesa, tělesa různého druhu, různých tvarů
- тела разных размеров tělesa různých rozměrů
- цилиндрической формы válcovité těleso
- человеческое tělo
- шарообразное kulovité těleso

температура teplota
- кипения varu
- плавления tavení
- постоянная konstantní
- средняя průměrná
- таяния tání
теоретизировать teoretizovat
теория teorie
- относительности teorie relativity
- ошибочная chybná
- разработанная кем vypracovaná kým
теплеть / (о воздухе) teplat, stávat se teplým / (о vzduchu)
термин termín (slovo)
- используемый používaný
- однозначный jednoznačný
- общепринятый obecně uznávaný, používaný
толковать / теорию interpretovat, vykládat / teorii
тормозить / машину brzdit / auto
/ развитие brzdit, zpomalovat / vývoj, rozvoj
/ рефлексы tlumit/ reflexy
точка bod; tečka
- кипения varu
- пересечения průsečík
- плавления tavení
- таяния tání
транспортировать transportovat, dopravit, dopravovat
требовать / внимания požadovat, vyžadovat / pozornost
трудность obtížnost, potíže, těžkost
трудности potíže
- непреодолимые nepřekonatelné
- серьезные závažné
- технические technické
тяготеть / к интерпретации inklinovat / k interpretaci

У

убедить кого в чём přesvědčit koho o čem
убедиться přesvědčit se
убеждать přesvědčovat
убеждаться přesvědčovat se
увеличивать / объём zvětšovat/ objem
увеличить/ на 2 zvětšit, zvýšit/ o 2
увеличиться/ до 20 zvětšit se, zvýšit se/ na 20
уверить/кого в правильности ujistit, ubezpečit, přesvědčit koho / o správnosti
уверять ujišťovat, přesvědčovat
угол úhel
- в 45° úhel 45°
- острый ostrý
- отражения odrazu
- падения dopadu
- прямой pravý

- тупой tupý
уделять /внимание чему věnovat / pozornost
удовлетворить/потребности uspokojit /potřeby
/ требованиям vyhovět/ požadavkům, splnit /požadavky
удовлетворять uspokojovat; vyhovovat, splňovat
уменьшать /размеры zmenšovat / rozměry
уменьшить(ся) zmenšit(se)
улучшение vylepšení, zlepšení
- метода metody
- условий podmínek
упростить/ работу zjednodušit / práci
упрощать zjednodušovat
уровень hladina; úroveň
- высокий vysoká úroveň
- достигнутый dosažená úroveň
- моря hladina moře
- 100 м над уровнем моря 100 m nad mořem
- предполагаемый předpokládaná úroveň
- развития úroveň rozvoje
ускорить /реакцию urychlit, zrychlit / reakci
ускорять urychlovat, zrychlovat
условие podmínka
условия podmínky
- благоприятные příznivé
- внешние vnější
- закономерные zákonité
- изменившиеся změněné
- конкретные konkrétní
- нужные nutné
- природные přírodní
- при таких условиях za těchto podmínek
- работы pracovní
- реальные reálné
- соответствующие příslušné
усовершенствование zdokonalení, zlepšení
- метода metody
- условий podmínek
усовершенствовать /модель zdokonalit, zdokonalovat / model
установить /причины zjistit / příčiny
устанавливать zjišťovat
устранить /препятствия odstranit / překážky
устранять odstraňovat
уточнение upřesnění, zpřesnění
- вычислений výpočtů
- результатов výsledků
уточнить / вычисления upřesnit, zpřesnit / výpočty
уточнять upřesňovat, zpřesňovat
учесть / возможности uvážit, vzít v úvahu / možnosti, přihlédnout / k možnostem
учитывать /изменения brát v úvahu / změny, přihlížet / ke změnám

Ф

факт fakt

- достоверный věrohodný
- неопровержимый neuvratitelný
- общеизвестный obecně známý
- основной základní
- очевидный zřejmý
- поразительный překvapivý

фактор faktor

- главный hlavní
- определяющий rozhodující
- решающий rozhodující
- существенный podstatný

фигура figura; postava; útvar

- геометрическая geometrický útvar
- человеческая lidská postava

форма forma, tvar; útvar

- геометрическая geometrický útvar
- круглая kulatý tvar
- правильная pravidelný tvar, útvar
- удлинённая protáhlý tvar, útvar

формула vzorec

- алгебраическая algebraický
- основная základní
- простая jednoduchý
- расчётная výpočetní
- химическая chemický

формулировать/правила formulovat / pravidla

формулировка formulace

- закона чего zákona
- точная exaktní, přesná

фундамент fundament, základ

Х

характер charakter

характеризовать/свойства charakterizovat / vlastnosti

характеризоваться / твёрдостью být charakterizován / tvrdostí

характеристика charakteristika

холодеть chladnout

Ц

цель cíl

- главная hlavní
- основная základní
- первоочередная prvořadý
- поставленная stanovený
- практическая praktický
- реальная reálný

ценность hodnota

- несомненная nepochybná
- значительная značná
- цитата citát
- цитация citace
- цитирование citace
- цифра číslice
- арабская arabská
- римская římská

Ч

- число číslo; počet
- арифметическое absolutní
- атомное atomové
- двузначное dvojciferné, dvoumístné
- нечётное liché
- отрицательное záporné
- положительное kladné
- студентов počet studentů
- считанное omezený počet
- чётное sudé

Э

- эксперимент experiment; pokus
- запланированный naplánovaný
- осуществлённый provedený, uskutečněný
- проверочный kontrolní
- проделанный provedený, uskutečněný
- уникальный unikátní
- успешный úspěšný
- эффект efekt
- эффективность efektivnost, efektivita

Я

- явление jev, úkaz
- вредное škodlivý
- данное daný
- естественное přirozený
- загадочное záhadný
- закономерное zákonitý
- известное známý
- изучаемое zkoumaný
- интересное zajímavý
- необычайное neobvyklý
- необъяснимое nevysvětlitelný
- непонятное nepochopitelný
- природное přírodní
- природы přírodní
- распространённое rozšířený
- рассматриваемое zkoumaný
- случайное náhodný

являться / примером чего být / příkladem čeho